

Влада Републике Србије утврдила је нови програм директних давања привредницима у Србији

Влада РС на седници 11. фебруара 2021.г. донела је

УРЕДБУ

О УТВРЂИВАЊУ ПРОГРАМА ДИРЕКТНИХ ДАВАЊА ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА У ПРИВАТНОМ СЕКТОРУ У ЦИЉУ УБЛАЖАВАЊА ЕКОНОМСКИХ ПОСЛЕДИЦА ПРОУЗРОКОВАНИХ ЕПИДЕМИЈОМ БОЛЕСТИ COVID-19 ИЗАЗВАНЕ ВИРУСОМ SARS-COV-2

Овом уредбом утврђује се Програм директних давања из буџета Републике Србије привредним субјектима у приватном сектору у циљу ублажавања економских последица проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

Ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије.

Сдржај трећег пакета помоћи привредницима, на основу утврђеног Програма директних давања дефинисан је у наставку:

ПРОГРАМ

ДИРЕКТНИХ ДАВАЊА ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА У ПРИВАТНОМ СЕКТОРУ У ЦИЉУ УБЛАЖАВАЊА ЕКОНОМСКИХ ПОСЛЕДИЦА ПРОУЗРОКОВАНИХ ЕПИДЕМИЈОМ БОЛЕСТИ COVID-19 ИЗАЗВАНЕ ВИРУСОМ SARS-COV-2

I. ПРЕДМЕТ

Програмом директних давања из буџета Републике Србије привредним субјектима у приватном сектору у циљу ублажавања економских последица проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 (у даљем тексту: Програм), уређују се прихватање, начин и поступак исплате, услови коришћења и губитак права на директна давања, као и правне последице губитка права на директна давања привредним субјектима у приватном сектору у циљу ублажавања економских последица проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

II. ЗНАЧЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ПОЈМОВА

Поједини појмови, у смислу Програма, имају следеће значење:

1) привредни субјекти у приватном сектору – сви привредни субјекти који нису обухваћени Списком корисника јавних средстава утврђеним у складу са Правилником о Списку корисника јавних средстава („Службени гласник РС”, број 160/20), на последњи дан месеца који претходи месецу у коме се исплаћује конкретно директно давање, и то:

– резидентна правна лица у смислу закона којим се уређује опорезивање добити правних лица;

– резидентни предузетници (предузетници, предузетници паушалци, предузетници пољопривредници и предузетници друга лица, у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана); и

– огранци и представништва страних правних лица;

2) директна давања из буџета привредним субјектима у приватном сектору (у даљем тексту: директна давања) – уплата бесповратних новчаних средстава привредним субјектима у складу са Програмом, која могу да се користе искључиво за исплате зарада и накнада зарада запосленима.

III. ПРАВО НА КОРИШЋЕЊЕ ДИРЕКТНИХ ДАВАЊА

Привредни субјект у приватном сектору може да оствари право на уплату директних давања из буџета Републике Србије (у даљем тексту: буџет), и то:

– у априлу 2021. године у износу који се добија као производ броја запослених са пуним радним временом за чије је зараде и накнаде зарада поднео Појединачну пореску пријаву о обрачунатим порезима и доприносима (у даљем тексту: Образац ППП-ПД) за обрачунски период фебруар 2021. године, до 31. марта 2021. године, умањеног за број запослених којима је код тог привредног субјекта престао радни однос почев од дана ступања на снагу Програма до 31. марта 2021. године и износа једне половине основне минималне нето зараде за јануар 2021. године;

– у мају 2021. године у износу који се добија као производ броја запослених са пуним радним временом за чије је зараде и накнаде зарада поднео Образац ППП-ПД за обрачунски период март 2021. године, до 30. априла 2021. године, умањеног за број запослених којима је код тог привредног субјекта престао радни однос у периоду од 1. до 30. априла 2021. године и износа једне половине основне минималне нето зараде за јануар 2021. године;

– у јуну 2021. године у износу који се добија као производ броја запослених са пуним радним временом за чије је зараде и накнаде зарада поднео Образац ППП-ПД за обрачунски период април 2021. године, до 31. маја 2021. године, умањеног за број запослених којима је код тог привредног субјекта престао радни однос у периоду од 1. до 31. маја 2021. године и износа једне половине основне минималне нето зараде за јануар 2021. године.

Број запослених код предузетника, предузетника паушалца, предузетника пољопривредника и предузетника другог лица увећава се за 1 (један), осим у случају када предузетник, предузетник паушалац, предузетник пољопривредник или предузетник друго лице имају истовремено и статус запосленог или корисника пензије.

Број запослених увећава се и за број запослених са непуним радним временом, и то тако што се за сваког запосленог са непуним радним временом укупан број запослених увећава сразмерно уговореном проценту ангажовања запосленог са непуним радним временом у односу на пуно радно време, а што се утврђује на основу података из Обрасца ППП-ПД за одговарајући обрачунски период.

Број запослених умањује се за број запослених за које исплата зараде, односно накнаде зараде, за обрачунски период у целости пада на терет других исплатилаца, а које исплате имају ознаку врсте прихода (ОВП) од 204 до 211 у Правилнику о пореској пријави за порез по одбитку („Службени гласник РС”, бр. 74/13, 118/13, 66/14, 71/14 – исправка, 14/16, 21/17, 20/18, 104/18 и 96/19).

Привредни субјект у приватном сектору може да примљена средства по основу директних давања искористи искључиво за исплате зарада и накнада зарада запосленима најкасније до 30. јула 2021. године.

Право на директна давања могу остварити привредни субјекти у приватном сектору:

– који су закључно са даном ступања на снагу Програма основани и регистровани код надлежног органа или организације, односно ако су закључно са даном ступања на снагу Програма постали обвезници ПДВ;

– којима на последњи дан месеца који претходи месецу у коме се исплаћују директна давања није привремено одузет ПИБ.

Уколико испуњавају услове предвиђене Програмом право на исплату директних давања могу да користе и предузетници, предузетници пољопривредници и предузетници паушалци који су регистровали привремени прекид обављања делатности најраније на дан ступања на снагу Програма.

Право на директна давања немају следећа велика правна лица: банка из члана 2. став 1. Закона о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 91/10 и 14/15), друштва за осигурање и друштва за реосигурање из члана 3. Закона о осигурању („Службени гласник РС”, број 139/14), друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима из члана 3. тачка 1. Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник РС”, бр. 85/05 и 31/11), даваоци финансијског лизинга из члана 10. Закона о финансијском лизингу („Службени гласник РС”, бр. 55/03, 61/05, 31/11 и 99/11 – др. закон), као и платне институције и институције електронског новца из члана 2. став 1. тач. 35) и 36) Закона о платним услугама („Службени гласник РС”, бр. 139/14 и 44/18).

IV. ПРИХВАТАЊЕ ДИРЕКТНИХ ДАВАЊА

Привредни субјект у приватном сектору прихвата исплату директних давања тако што даје посебну изјаву на порталу Пореске управе еПорези, која се даје сходном применом прописа којима се уређује подношење пореских пријава у електронском облику.

Изјава из претходног става даје се посебно за исплату сваког директног давања у месецу који претходи месецу у коме се исплаћује директно давање, а најкасније до последњег дана у том месецу у складу са објашњењем које ће бити објављено на сајту Пореске управе.

Привредним субјектима у приватном сектору који не подносе Образац ППП-ПД, односно који немају запослене и нису предузетници, односно предузетници пољопривредници који су се определили за исплату личне зараде, директна давања се исплаћују без давања изјаве о прихватању исплате директних давања у роковима и на начин прописан Програмом.

V. ИСПЛАТА ДИРЕКТНИХ ДАВАЊА

Исплата директних давања привредним субјектима у приватном сектору који прихвате директна давања утврђена Програмом, врши се са посебног наменског рачуна отвореног за ту намену (у даљем тексту: рачун за исплату директних давања) код Министарства финансија – Управе за трезор (у даљем тексту: Управа за трезор), на основу достављених података за исплату у електронском облику од Министарства финансија – Пореске управе (у даљем тексту: Пореска управа).

Ради исплате директних давања из претходног става, привредном субјекту отвара се посебан наменски рачун – исплата директних давања – COVID-19 (у даљем тексту: COVID рачун) код банке која у моменту ступања на снагу Програма води текући рачун тог привредног субјекта.

Привредни субјект који у моменту ступања на снагу Програма има отворене текуће рачуне код више банака дужан је да најкасније 25. марта 2021. године, путем електронских сервиса Пореске управе, достави податак о називу банке из претходног става код које ће му бити отворен COVID рачун.

Пореска управа, преко Управе за трезор, доставља Народној банци Србије податке у електронском облику, на основу којих банка отвара COVID рачун. Банка је дужна да отвори тај рачун у року који утврди Народна банка Србије при достављању ових података, а који не може бити дужи од седам дана од дана када су банци достављени ти подаци, а најкасније до 31. марта 2021. године.

Отварањем COVID рачуна не стиче се право на директна давања, већ се остварује право на исплату средстава на тај рачун по основу директних давања, ако су испуњени услови прописани Програмом.

Средствима на COVID рачуну располажу лица чији су потписи депоновани ради располагања средствима са текућег рачуна привредног субјекта код банка код које је отворен COVID рачун, односно лица која на основу другог документа имају овлашћење за располагање средствима на том текућем рачуну.

Банка је дужна да при достављању података о COVID рачуну у јединствени регистар текућих и других рачуна правних и физичких лица који води Народна банка Србије (у даљем тексту: Јединствени регистар рачуна) достави Народној банци Србије, у складу са одлуком Народне банке Србије којом се уређују ближи услови и начин вођења тог регистра, и податак о томе да је у питању посебан рачун који је отворен ради исплате директних давања у складу са Програмом.

Одредбе оквирног уговора између привредног субјекта и банке код које му се отвара COVID рачун којима се уређују услови за отварање, вођење и гашење текућег рачуна привредног субјекта код те банке и извршавање платних трансакција са тог рачуна, сходно се примењују на његов COVID рачун.

Изузетно од претходног става, за отварање и вођење рачуна за исплату директних давања и COVID рачуна, као и за извршење платних трансакција и пружање других услуга у вези с тим рачунима, Управа за трезор и банка не могу наплатити накнаду, нити друге трошкове. Народна банка Србије не наплаћује Управи за трезор и банци накнаде, нити друге трошкове за извршење платних трансакција у вези с тим рачунима у платним системима чији је оператор.

Управа за трезор на дневном нивоу преузима од Народне банке Србије податке у електронском облику о COVID рачунима који се воде у Јединственом регистру рачуна.

Управа за трезор, на основу података које добија од Пореске управе, обавештава надлежно министарство о износу потребних средстава за исплату директних давања привредним субјектима, након чега надлежно министарство врши пренос средстава на рачун за исплату директних давања отворен код Управе за трезор.

По преносу новчаних средстава од надлежног министарства, Управа за трезор врши пренос средстава привредним субјектима у приватном сектору на њихове COVID рачуне.

Средства на COVID рачуну изузета су од принудне наплате у смислу прописа којима се уређује принудна наплата, осим по налогу Пореске управе за извршење принудне наплате ради измирења новчаних обавеза привредног субјекта у случају губитка права на коришћење директних давања.

Банка гаси COVID рачун због престанка програма директног давања у смислу Програма или губитка права на коришћење директног давања, односно ако је отворен тај рачун а привредни субјект није стекао право на коришћење директног давања, а у складу са обавештењем Пореске управе.

У случају да привредни субјект не пренесе новчана средства са COVID рачуна на текуће рачуне запослених у складу са Програмом до дана гашења тог посебног рачуна, банка преноси средства с тог рачуна на посебан рачун са кога су директна давања исплаћена.

У случају да привредни субјект услед неправилног извршења платне трансакције грешком пренесе новчана средства са COVID рачуна на текуће рачуне лица којима нису намењена средства по основу директног давања у складу са Програмом, банке по добијању писменог обавештења и захтева привредног субјекта који је начинио грешку, спроводе анализу сваког конкретног случаја и у ситуацијама када оцене да је у питању ненамерна грешка привредног субјекта и када без одлагања тај субјект жели да надокнади средства на наменском рачуну, банке за потребе враћања конкретних новчаних средстава на наменски рачун уклањају системску интерну контролу и омогућавају свом клијенту да уплати новчана средства која је претходно грешком пренео са наменског рачуна.

VI. ГУБИТАК ПРАВА НА ДИРЕКТНА ДАВАЊА

Привредни субјект у приватном сектору губи право на коришћење директних давања прописаних Програмом уколико у периоду од дана ступања на снагу Програма па до истека рока од три месеца од последње исплате директних давања, смањи број запослених за више од 10% не рачунајући запослене који су са привредним субјектом у приватном сектору закључили уговор о раду на одређено време пре ступања на снагу Програма за период који

се завршава у периоду од дана ступања на снагу Програма до истека рока од три месеца од последње исплате директних давања.

Привредни субјекти у приватном сектору који исплате дивиденде почев од дана ступања на снагу Програма па до краја 2021. године, немају право на исплату директних давања, а у случају да им се директна давања исплате на њих се сходно примењују правила за губитак права на коришћење директних давања.

Испуњеност услова за губитак права на коришћење директних давања прописаних Програмом проверава Пореска управа сваког последњег дана у месецу почев од месеца марта 2021. године закључно са 30. септембром 2021. године, с тим да се испуњеност услова за губитак права на коришћење директних давања прописаних Програмом може контролисати и након 30. септембра 2021. године у роковима за застарелост права на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања прописним законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

Привредни субјекти који изгубе право на директна давања прописана Програмом дужни су да изврше повраћај директних давања са каматом обрачунатом по стопи по којој се врши обрачун камате за кашњење у исплати пореских обавеза почев од дана када су им исплаћена појединачна директна давања, најкасније у року од пет дана од дана престанка права на коришћење директних давања.

Повраћај директних давања из претходног става врши се на рачун за исплату директних давања отворен за ту намену код Министарства финансија – Управе за трезор. Уколико привредни субјект који је изгубио право на директна давања не изврши повраћај средстава на начин наведен у претходном ставу, повраћај средстава ће се извршити на основу решења Пореске управе, сходном применом прописа којима се уређују порески поступак и пореска администрација

мр Снежана Митровић